

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту

Володимир ГОРНИК

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

форма навчання денна

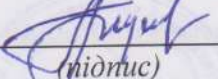
КИЇВ 2025

РОЗРОБНИК силабусу к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

_____ Ольга ПИЛИПЕНКО
(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 2 від 25.09.2025

Завідувач кафедри
_____ Анатолій ПУТІНЦЕВ
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми *Фінанси, банківська справа та страхування*

К.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

_____ Ольга ПИЛИПЕНКО
(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Цілі сталого розвитку
2. Статус навчальної дисципліни	вибіркова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2 рік навчання, 4 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин (20 годин лекції, 20 годин семінари, 80 годин самостійної роботи)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	https://classroom.google.com/c/NTU1NDI5MDkxODAy
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Пилипенко Ольга Олегівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	pylypenko.olha@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Дисципліна «Цілі сталого розвитку» присвячена вивченню глобальної ініціативи ООН – 17 Цілей сталого розвитку задля отримання всебічного уявлення про сучасні глобальні виклики, такі як зміна клімату, бідність, нерівність, та про те, як ці виклики впливають на розвиток людства. Предметом є комплексний аналіз процесів сталого розвитку на глобальному та національному рівнях.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Мета дисципліни - опанування системних знань про Цілі сталого розвитку (ЦСР) ООН, їх значення для глобального та національного розвитку, а також формування вмінь аналізувати

	<p>сучасні глобальні виклики та оцінювати внесок України у досягнення ЦСР.</p> <p>Завдання дисципліни: ознайомити з історією та концепцією сталого розвитку; проаналізувати 17 ЦСР, їх взаємозв'язок та актуальність для України; вивчити соціальну, економічну та екологічну складові сталого розвитку та механізмів їх взаємодії; вивчити досвід різних країн у реалізації ЦСР; удосконалити вміння та навички щодо моніторингу виконання цілей сталого розвитку в Світі та оцінки реалізації ЦСР в Україні; навчитись ідентифікувати основні виклики; розвинути у студентів критичне мислення та здатність до аналізу складних соціальних, економічних та екологічних проблем; усвідомити ролі студента вищого навчального закладу в сфері реалізації цілей та стратегій сталого розвитку.</p>
Пререквізити	
Постреквізити	
Формат проведення дисципліни	<p>В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи навчання: тести; командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; бесіди і дискусії, кейс-технології. У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватись</p>

	через корпоративну електронну пошту
--	-------------------------------------

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- концепцію сталого розвитку, її історичні передумови та актуальність у сучасному світі;
- деталі кожної з 17 цілей сталого розвитку, їх взаємозв'язок та мету;
- основні глобальні проблеми, такі як зміна клімату, бідність, нерівність, та їхній вплив на сталий розвиток;
- стан реалізації ЦСР в Україні, національні стратегії та існуючі проблеми;
- як реалізуються ЦСР на практиці, які інструменти для цього використовуються (міжнародне співробітництво, фінансування, технології тощо).

вміти:

- аналізувати складні соціальні, економічні та екологічні проблеми, пов'язані зі сталим розвитком;
- оцінювати різні точки зору, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та формувати власну думку з питань сталого розвитку;
- самостійно шукати інформацію з різних джерел щодо ЦСР, аналізувати її та робити висновки;
- ефективно презентувати результати своїх досліджень щодо ЦСР, брати участь у дискусіях та обмінюватися думками з іншими;
- аналізувати проблеми та пропонувати конкретні рішення для їх вирішення в контексті сталого розвитку;
- ефективно співпрацювати з іншими членами групи для досягнення спільних цілей в процесі вивчення дисципліни.

4. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Сталий розвиток: історія, концепція та актуальність.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2
Тема 2. Цілі сталого розвитку: детальний аналіз.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2

Тема 3. Міжнародні організації, інструменти та механізми реалізації цілей сталого розвитку.	Лекція, практичне заняття	Тести, опитування, розв'язання кейсів.	2/2
Тема 4. Система глобальних вимірів сталого розвитку.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2
Тема 5. Екологічна складова сталого розвитку.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2
Тема 6. Соціальна складова сталого розвитку.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2
Тема 7. Економічна складова сталого розвитку та економічне зростання.	Лекція, практичне заняття	Тести, опитування, розв'язання кейсів.	2/2
Тема 8. Освітня складова сталого розвитку.	Лекція, практичне заняття	Тести, презентації, розв'язання кейсів.	2/2
Тема 9. Процес реалізації цілей сталого розвитку в Україні з урахуванням світового досвіду.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2
Тема 10. Сталий розвиток та майбутнє людства в контексті сталого розвитку.	Лекція, семінар	Презентації, тести.	2/2

5. Інформація про індивідуальне завдання.

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо цілей сталого розвитку.

За кожною темою здобувач має підготувати індивідуальну роботу у вигляді практичного кейсу. Робота має бути виконана самостійно, плагіат заборонений. Оцінюється відповідність встановленим вимогам щодо оформлення, актуальність наведених даних, аргументованість висновків.

Зміст індивідуального навчально-дослідного завдання (навчального проєкту)	Рекомендований час (години)
1. Виконати тестові та практичне завдання «Аналіз еволюції концепції сталого розвитку» з теми «Сталий розвиток: історія, концепція та актуальність.» Заповнити таблицю відповідей до вказаного часу.	8

<p>2. Визначити ключові показники ефективності здобувача освіти та провести аналіз індикаторів, що використовуються для моніторингу реалізації однієї з 17 цілей сталого розвитку з теми «Цілі сталого розвитку: детальний аналіз». Заповнити відповідні таблиці до вказаного часу.</p>	8
<p>3. Виконати тестові завдання та виконати практичне завдання « Роль інших міжнародних організацій, що беруть активну участь в процесі реалізації цілей сталого розвитку» з теми «Міжнародні організації, інструменти та механізми реалізації цілей сталого розвитку».</p> <p>Заповнити відповідні таблиці до вказаного часу.</p>	8
<p>4. Виконати практичне завдання «Пропозиція нових індикаторів для більш точного оцінювання сталого розвитку» з теми «Система глобальних вимірів сталого розвитку».</p> <p>Заповнити відповідну таблицю до вказаного часу.</p>	8
<p>5. Виконати тестові завдання та оцінити стан навколишнього середовища в Україні або в іншій країні (за вибором) за обраними вами індикаторами. з теми «Екологічна складова сталого розвитку».</p> <p>Заповнити таблицю відповідей до вказаного часу.</p>	8
<p>6. Розв'язати практичні завдання з теми «Заходи зменшення соціальної нерівності та забезпечення соціальної справедливості» з теми «Соціальна складова сталого розвитку».</p> <p>Відповіді надіслати до вказаного часу.</p>	8
<p>7. Виконати тести та здійснити компаративний аналіз моделей економічного зростання: традиційної та сталої з теми «Економічна складова сталого розвитку та економічне зростання».</p> <p>Відповіді надіслати до вказаного часу.</p> <p>Заповнити таблицю відповідей до вказаного часу.</p>	8
<p>8. Виконати творче завдання – написати есе з пропозицією методів навчання, які будуть найбільш ефективними для здобувачів освіти з теми «Освітня складова сталого розвитку».</p> <p>Відповіді надіслати до вказаного часу.</p>	8
<p>9. Виконати тестові завдання та практичне завдання – проаналізувати досвід України в реалізації цілей сталого розвитку з урахуванням світового досвіду з теми «Процес реалізації цілей сталого розвитку в Україні з урахуванням світового досвіду».</p> <p>Заповнити таблицю відповідей до вказаного часу.</p>	8

10. Виконати творчо-практичне завдання – написати есе з теми «Власне бачення майбутнього людства та основних викликів в контексті сталого розвитку» з теми «Сталий розвиток та майбутнє людства в контексті сталого розвитку.» Відповіді надіслати до вказаного часу.	8
Разом	80

6. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

7. Політика дисципліни

Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Після здійснення вибору даної дисципліни (для вибіркових дисциплін), вона стає обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і

зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.

Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

8. Система оцінювання та вимоги.

Контроль знань студентів здійснюється на семінарських та практичних заняттях.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні окремих завдань, ситуаційних задач, кейсів. Перевірка може здійснюватись в процесі усного опитування, під час тестування та розв'язання ситуаційних задач і кейсів та на практичних заняттях.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських та практичних заняттях	<ul style="list-style-type: none"> - усне опитування - стандартизоване опитування за тестовими завданнями - розв'язання кейсів і ситуаційних завдань - презентації індивідуальних завдань

Умови визначення навчального рейтингу з курсу «Цілі сталого розвитку»

Тема 1	8
Тема 2	8
Тема 3	8
Тема 4	8
Тема 5	8
Тема 6	8

Тема 7	8
Тема 8	8
Тема 9	8
Тема 10	8
Індивідуальне завдання	20
Всього	100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Аністратенко Н. В., Мальченко А. В. Роль міжнародних організацій у забезпеченні сталого розвитку. Ефективна економіка. 2021. 36. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/73.pdf
2. Глобальні цілі сталого розвитку: кейси для ухвалення управлінських рішень : навчальний посібник / за загальною редакцією д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 122 с.
3. Замула І.В., Давидова І.В., Кірейцева Г.В., Корбут М.Б., Травін В.В. Стратегія сталого розвитку: еколого-економічний аспект. Навч. посібник. – Житомир: ЖДТУ, 2017. – 200 с.
- 4.Зберовський О.В. Стратегія сталого розвитку людства: конспект лекцій. Дніпродзержинськ: Вид-во ДДГУ, 2021. 75 с.
- 5.Коржнев М.М. Природно-ресурсні основи сталого розвитку: підручник. Київ: Вид-во КНУ. 2020. 270 с.

6. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник / За заг. ред. проф. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2019. 654 с.
7. Палехова Л. Л. Управління сталим розвитком: Довідник базових понять. Дніпро: НТУ «Дніпровська Політехніка», 2020. 332 с. ISBN 978-966- 921-006-7.
8. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М. Боголюбова К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с.
9. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 с.
10. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» №722/2019. Президент України В. Зеленський. 30 вересня 2019 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> .
11. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь, 2017 URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
12. Fonseca L., Jose Pedro Teixeira Domingues, Dima A. Mapping the Sustainable Development Goals Relationships // Sustainability, 2020.
13. SDG Compass Посібник для досягнення Цілей Сталого розвитку в сфері бізнесу. URL: <http://www.sdgcompass.org>
14. Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks/sendaiframework>
15. Sustainable development in the European Union. 2017 monitoring report of the EU Sustainable Development Strategy. URL: <http://ec.europa.eu/>
16. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>
17. Europe Sustainable Development Report 2022. Achieving the SDGs: Europe's Compass in a Multipolar World. Special edition in support of the EU Voluntary Review and 2023 SDG Summit. URL: <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/europe-sustainable-development-report-2022.pdf>

Допоміжна

1. Еколого-економічні засади сталого місцевого розвитку. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки сталого місцевого розвитку. К.Є. Воронов Н.В. Воронова. Сталий людський розвиток місцевих громад. Київ : Місцевий розвиток, орієнтований на громаду. Т.1, 2015 С. 284-302.
2. Зберовський О.В. Стратегія сталого розвитку людства: конспект лекцій / О.В. Зберовський. Дніпродзержинськ: Вид-во ДДГУ, 2013. 75 с.
3. Коломієць Л. В. Стратегія сталого розвитку: навч. посіб. / Л. В. Коломієць; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2019. 126 с.
4. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навч.- метод. посібн. К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. 109 с.
5. Національна парадигма сталого розвитку України. К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2016. 72 с.
6. Сталий розвиток - ХХІ століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2018: колективна монографія / за ред. проф. Хлобистова Є.В. Київ, 2018. 668 с.
7. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 296 с.
8. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. 2 вид. К.; 2011. 392 с.
9. Сталий розвиток суспільства: навч. посіб. / А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. К. 2011. 392 с.
10. Стратегія сталого розвитку регіону : підручник / М. О. Клименко, О. М. Клименко, Л. В. Клименко. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 312 с.
11. Стратегія сталого розвитку. Опорний конспект лекцій / С.П. Сонько, М.А. Щетина. Умань, 2018. 132 с.
12. УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.
13. Ханова О. В., Скібіна С. О. Сталий розвиток країн ЄС: методика й індикатори оцінювання. Проблеми економіки. 2017. №3. 20-32.

Інформаційні ресурси

1. ООН та сталий розвиток: <https://sdgs.un.org/goals>
2. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку <http://wdc.org.ua/>
3. Проект «Сталий міський розвиток» <http://psmr.com.ua/>
4. Онлайн-освіта для сталого розвитку: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals/onlinecourses-on-sustainable-development.html>
5. Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні: <http://ecoosvita.org.ua>